

Bilişim Etiği

Fikri Mülkiyet

H. Turgut Uyar

2004-2015

1 / 62

License

© 2004-2015 H. Turgut Uyar

You are free to:

- Share – copy and redistribute the material in any medium or format
- Adapt – remix, transform, and build upon the material

Under the following terms:

- Attribution – You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
- NonCommercial – You may not use the material for commercial purposes.
- ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

For more information:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Read the full license:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

2 / 62

Konular

Fikri Mülkiyet

Giriş
Kuramlar

Telif Hakları

Giriş
Yasalar
DRM
Lisans Anlaşmaları

Patentler

Giriş
Yazılım Patentleri

3 / 62

Mülkiyet

- nesneler üzerinden değil ilişkiler üzerinden tanım
X kişisi Y nesnesinin sahibiyse, başka kişilerin
Y nesnesiyle ilişkilerini denetleyebilir.
- elle tutulur nesneler sözkonusu olunca daha kolay anlaşılıyor

4 / 62

Fikri Eser

- ▶ yaratıcı eserler: sanat eserleri
- ▶ edebiyat, müzik, sinema, resim
- ▶ bilgisayar programı
- ▶ işlevsel eserler: buluşlar
- ▶ dışlayıcı değil: alınması sahibinin kullanmasını kısıtlamıyor
- ▶ (sayısal formatlar) kısıtlı kaynak değil: kolaylıkla çoğaltılabilir

5 / 62

Fikri Mülkiyet

- ▶ sahibine ne haklar verilecek?
- ▶ fiziksel mülke sahip olmakla aynı şey değil
- ▶ rekabeti ve ilerlemeyi destekler
- ▶ fikirlere mülkiyet hakkı verilmesi yeğlenmiyor
- ▶ üreticinin fikrini ortaya koymasını teşvik etmek
- ▶ sahibine kazanç sağladıktan sonra kamu malı haline gelmesi

6 / 62

Dışavurum

- ▶ fikrin belli bir **ifadesine** (dışavurumuna) mülkiyet
- ▶ yaratıcı fikirler somut bir ortamda “sabitlenmeli”
- ▶ kitap, müzik CD'si, ...
- ▶ **teelif hakkı**
- ▶ işlevsel fikirler somut biçimde ortaya konmalı
- ▶ makina
- ▶ **patent**

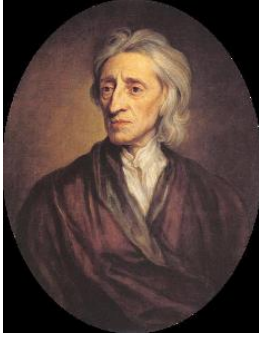
7 / 62

Ticari Sır

- ▶ formül, proses, tasarım, müşteri listesi, ...
- ▶ rekabette avantaj
- ▶ gizli kalması için önlemler alınmalı: gizlilik anlaşmaları
- ▶ süresi dolmaz, yayımlanması gerekmez
- ▶ açığa çıkarsa sırlığı kalmaz
- ▶ **tersine mühendislik** yapılabilir

8 / 62

Emek Kuramı

John Locke (17.yy)

emek kuramı

herkes emeğini kattığı şey üzerinde doğal bir mülkiyet hakkı edinir

- ▶ “doğal hak”
- ▶ gerekenden fazlası alınmamalı

Faydacı Kuram

faydacı kuram

fikri eserlere mülkiyet hakkı tanımak topluma yarar sağlar

- ▶ insanlar fikri eserlerinden kazanç elde edecek olurlarsa bunları topluma açarlar

Kişilik Kuramı

Hegel (19.yy)

kişilik kuramı

bir fikri bir eser yaratıcısının kişiliğinin bir uzantısıdır

- ▶ yaratıcısı nasıl kullanılacağını denetleyebilmelidir

Yazılım Mülkiyeti

- ▶ yazılımların lisanslarına aykırı olarak çoğaltılması neden yanlış?
- ▶ emek kuramı açısından
- ▶ faydacı kuram açısından
- ▶ kişilik kuramı açısından
- ▶ toplumsal sözleşme açısından

Telif Hakkı

- ▶ telif hakkı bir fikrin **ifadesine** verilir
- ▶ yazılım: algoritma fikirdir, program ifadedir
- ▶ özgün olmalı
- ▶ işlevsel olmamalı
- ▶ somut bir ortamda sabitlenmeli
- ▶ farklı kişiler birbirlerinden bağımsız olarak aynı ifadeyi ortaya koymuş olabilirler

13 / 62

Telif Hakkının Kapsamı

- ▶ çoğaltma
- ▶ dağıtma
- ▶ yeni eserler türetme (örneğin çeviri, romanın filme çekilmesi)
- ▶ temsil (örneğin tiyatro oyunları)
- ▶ teşhir (örneğin resimler)

14 / 62

Örnek: E-posta iletisi telifi

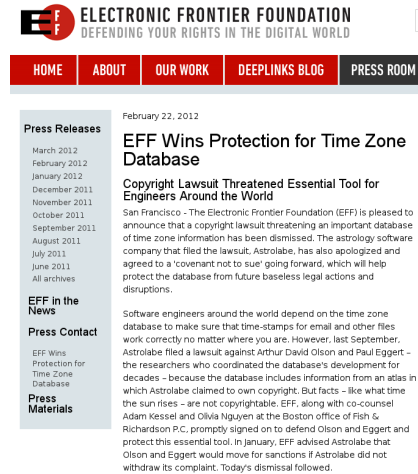
- ▶ bir e-posta iletisi, yazarının izni alınmadan bir listeye gönderiliyor
- ▶ yazarı, telif hakkının çiğnendiği gerekçesiyle dava açıyor
- ▶ mahkeme, iletinin yaratıcı eser olmadığına karar veriyor (2011)

US lawyer's email not creative enough for copyright protection
Judge Dolly Gee says man sought lawsuit in bad faith
By [OUT-LAW.COM](#) - [Get more from this author](#)
Posted in Law, 12th April 2011 08:50 GMT
WIN - A free one year, 25 user licence of Microsoft Office 365!
A lawyer's email was not creative enough to be protected by copyright laws, a US court has ruled.
The critical email had been forwarded outside of an email group without the consent of author Kenneth Stern, who then sued the person who forwarded the message for breach of copyright.
Stern's email lacked originality and a copyright certificate he had obtained from the US Copyright Office was invalid as a consequence, Judge Dolly Gee said ([30-page/177KB PDF](#)).

http://www.theregister.co.uk/2011/04/12/email_not_creative_enough_for_copyright_protection/

15 / 62

Örnek: Zaman dilimi veri tabanı

- ▶ bazı bilgisayarlarda kullanılan zaman dilimi veri tabanının bir kısmında Astrolabe firmasının atlasından yararlanılmış
- ▶ Astrolabe, veri tabanının kullanımını engellemek için dava açıyor
- ▶ daha sonra şikayetini geri alıyor (2012)
- ▶ tarihsel olgular üzerinde telif hakkı olmaz

<https://www.eff.org/press/releases/eff-wins-protection-time-zone-database>

16 / 62

Örnek: Blizzard - MDY

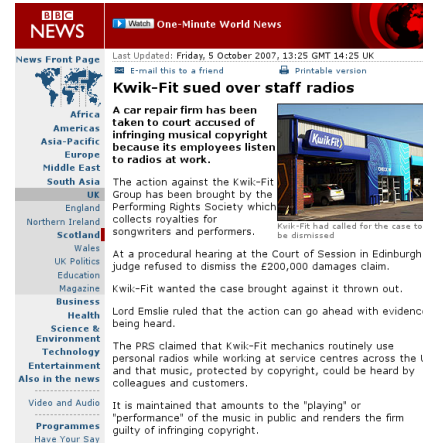

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/7314353.stm>
<http://virtuallyblind.com/category/lawsuits/mdy-v-blizzard/>

- ▶ MDY, Blizzard'ın World of Warcraft oyunu için "bot" satıyor
- ▶ Blizzard dava açıyor: "program belleğe kopyalanıyor"
- ▶ mahkeme Blizzard'ı haklı buluyor (2008)

17 / 62

Örnek: PRS - Kwik-Fit

http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/scotland/edinburgh_and_east/7029892.stm
http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/scotland/tayside_and_central/8317952.stm

- ▶ Performing Rights Society, müzik endüstrisinin fikri mülkiyet haklarını koruyan bir örgüt
- ▶ bir araba tamir firmasına, çalışanları radyo dinledikleri için dava açıyor: "yayın" (2007)
- ▶ bir market çalışanına işyerinde şarkı söylediği için dava açıyor: "temsil" (2009)

18 / 62

Yazılım Telif Hakkı

- ▶ telif hakkı bir yazılımı işlevinin taklit edilmesine karşı korumaz

örnek: Lotus 123 - Borland (1995)

- ▶ çizelgeleme programının görünüşü ve işlevinin benzerliği
- ▶ programın görünümü telif korumasına girer mi?
- ▶ mahkeme: "evet", temyiz: "hayır"

örnek: Apple - Microsoft/HP

- ▶ masaüstü arayüzü, ikonlar, ...
- ▶ mahkeme: "video düğmeleri ya da araba göstergelerine benzer"

19 / 62

Uluslararası Anlaşmalar

- ▶ Bern Anlaşması (1887)
- ▶ TRIPS: Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (1995)
- ▶ WIPO Copyright Treaty (2002)
- ▶ World Intellectual Property Organization

20 / 62

Telif Yasaları

- Türkiye: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (1995)
- ABD: Digital Millenium Copyright Act (1998)
- koruma süresi: eser sahibinin ölümünden sonra 70 yıl
- ücretle yaptırılan işlerde 95 yıl
- telif hakkı kendiliğinden oluşur, bir yere tescili gerekmez

21 / 62

İlkeler

- **makul kullanım** (fair use):
bazı durumlarda kullanım için izin gerekmez
- kullanım amacı: eleştiri, haber, eğitim, araştırma
- eserin doğası: kurgu - kurgu değil
- kullanımın boyutu: parçası, tamamı
- eserin satışına etkisi
- **ilk satış** (first sale):
ilk satışla birlikte telif sahibinin kopya üzerinde hakkı kalmaz

22 / 62

Örnek: Ralph Lauren reklam kampanyası

The criticism that Ralph Lauren doesn't want you to see!
By Cory Doctorow at 10:32 am Tuesday, Oct 6

Last month, Xeni [blogged](#) about the photoshop disaster that is this Ralph Lauren advertisement, in which a model's proportions appear to have been altered to give her an unusually skinny body ("Dude, her head's bigger than her pelvis"). Naturally, Xeni reproduced the ad in question. This is classic fair use: a reproduction "for purposes such as criticism, comment, news reporting," etc.

However, Ralph Lauren's marketing arm and its law firm don't see it that way. According to them, this is an "infringing image," and they thoughtfully took the time to send a DMCA takedown notice to our awesome ISP, Canada's Priority Colo. One of the things that makes Priority Colo so awesome is that they don't automatically act on DMCA takedowns. Instead, they pass them on to us and we talk about whether they pass the giggle-test.

This one doesn't.

<http://boingboing.net/2009/10/06/the-criticism-that-r.html>

- Ralph Lauren giyim firmasının bir reklam fotoğrafı eleştiriliyor
- firma, fotoğrafın kullanılmasını engellemeye çalışıyor (2009)

23 / 62

Örnek: Google Book Search

Google settles Book Search suit for \$125m

Will sell scanned works

By Cade Metz in San Francisco · Get more from this author

Posted in Music and Media, 28th October 2008 18:47 GMT

WIN - A free one year, 25 user licence of Microsoft Office 365!

Google has agreed to pay \$125m to settle a three-year-old class action lawsuit that accused the ad broker of infringing publisher and author copyrights with its library-digitizing Book Search project.

After Google launched the project in 2004, several major libraries allowed the company to scan their collections and serve them to the web at large, including the New York Public Library and the Harvard University library. But in 2005, the ad broker was sued for copyright infringement by the Authors Guild and five members of the Association of American Publishers.

With its \$125m settlement - still subject to approval by the court - Google will establish a "Book Rights Registry" a means of resolving copyright claims from authors and publishers - and leveling three years of legal fees. US copyright holders who sign up with the Registry can receive a cut from Google's future Book Search profits. And if your works have already been digitized, you can land an immediate cash payment.

Alternatively, copyright holders can use the Registry as a means of telling Google to leave their books alone.

http://www.theregister.co.uk/2008/10/28/google_settles_book_suit/
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/8420876.stm>

- Google basılı kitapları tarayarak arama sonuçlarında gösteriyor
- Yazarlar Sendikası dava açıyor, Google makul kullanıma girdiğini iddia ediyor (2005)
- 125 milyon \$ anlaşma (2008)
- Fransa'da 300 bin € ceza (2009)

24 / 62

Örnek: Turnitin

Fair Use Bolstered by Student-Cheating Detection Service

By David Kravets | April 17, 2009 | 3:05 pm | Categories: Copyrights and Patents

A federal appeals court granted a boost to fair use advocates Friday when it ruled that an online cheating-detection service storing thousands of student essays did not violate the intellectual property rights of the essayists.

Students who claimed Turnitin.com breached their copyrights because it placed their works in its database brought the lawsuit. The site compares new essays submitted by teachers with a database of other essays to determine whether plagiarism was at work.

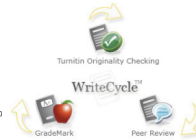
The E-Commerce and Tech Law Blog eloquently provides the nuts and bolts of the decision by the 4th U.S. Circuit Court of Appeals.

The court stepped through the fair use analysis, dropping positive notes here (commercial uses can be fair uses), here (a use can be transformative in function or purpose without altering or actually adding to the original work), citing Perfect 10 Inc. v. Amazon.com Inc., and here (fact that turnitin.com used the entirety of the plaintiff's work did not preclude finding of fair use). And it turned back a lot of other, small-bore challenges to the district court's fair use finding.

Some 6,000 educational institutions in about 90 countries use the California-based cheating-detection service.

<http://www.wired.com/threatlevel/2009/04/fair-use-bolste/>

What is Turnitin WriteCycle?

- ▶ kopyacılığı önleme hizmeti
- ▶ üniversiteler parayla abone oluyor
- ▶ ödevleri birbirleriyle, eskiden gönderilen ödevlerle ve İnternet kaynaklarıyla karşılaştırıyor
- ▶ öğrenciler Turnitin'i telif hakkı çiğnenmesi gerekçesiyle dava ediyor
- ▶ mahkeme, makul kullanıma girdiğine karar veriyor (2009)

25 / 62

Yasal Bağışıklık

- ▶ bazı kurumlar kullanıcıların yaptıkları yüzünden telif yasasını çiğnemekten dava edilemez
- ▶ servis sağlayıcılar
- ▶ arama motorları
- ▶ İnternet Archive

26 / 62

Dosya Paylaşımı

- ▶ yaygın dosya paylaşımı, telif haklarının çiğnenmesi sorununu çok artırdı
- ▶ merkezi ağlar: Napster, Kazaa, ...
- ▶ dağıtık ağlar: BitTorrent (arama motoru gerekiyor)
- ▶ dosya barındırma servisleri: Rapidshare, Megaupload, ...

27 / 62

Dosya Paylaşımı Tartışmaları

- ▶ dosya paylaşımının yasal kullanımları da var
- ▶ mahkemeler servislerin yaygın telif hakkı ihlallerini önleme yükümlülüğü olduğuna karar veriyor
- ▶ istenen tazminat miktarları gerçekçi mi?
- ▶ elde edilen tazminat gelirleri nasıl paylaşılacak?

28 / 62

Örnek: Betamax

- ▶ Universal film şirketi, Sony'ye Betamax video kaydedici nedeniyle dava açıyor (1970):
"bu aygıt telif haklarının çiğnenmesinde kullanılabilir"
- ▶ mahkeme: "yasal kullanım şekilleri de var"

29 / 62

Örnek: The Pirate Bay

Pirate Bay founders lose appeal

Three founders of The Pirate Bay have lost an appeal against a conviction for illegally sharing copyrighted content.

The Swedish appeals court upheld the 2009 ruling against the site's founders which saw them sentenced to a year in jail and heavily fined.

The ruling reduces the sentences the men face but increases fines to 45m crowns (£4.1m).

Three of The Pirate Bay's four founders were in court for the verdict. The other was too ill to attend.

The original verdict on Peter Sundé, Fredrik Neij, Gottfrid Svartholm Warg and Carl Lundström was handed down in April 2009 following a lengthy trial.

Lawyers acting for music labels and movie studios alleged that via The Pirate Bay, the four men helped people circumvent copyright controls.

The founders defended themselves by saying that The Pirate Bay did not host any pirated material directly.

The appeal court ruling will see Mr Neij serve a 10 month sentence. Mr Sundé eight months and Mr Lundström four months. Once Mr Svartholm Warg is fit his "criminal liability" will be tested by the appeals court.

Related Stories

Pirate Bay founders back in court
Attacks target recording industry
Pirate Bay founding body disbanded

<http://www.bbc.co.uk/news/technology-11847200>

<https://torrentfreak.com/google-defends-hotfile-and-megaupload-in-court-120319/>

- ▶ TPB: BitTorrent arama sitesi
- ▶ kurucularına 4-10 ay hapis ve 6.5 milyon \$ tazminat cezası (2009-2010)
- ▶ yaptıkları Google'dan farklı mı?

30 / 62

Örnek: LimeWire

Judge to music industry: 'Worth trillions? Forget it!'

LimeWire's crime won't cost the Earth

By Richard Chirgwin - Get more from this author

Posted in Music and Media, 24th March 2011 02:54 GMT

WIN - A free one year, 25 user licence of Microsoft Office 365!

The music industry is sticking to a self-valuation that has been rejected by various courts and has now been described as "absurd" by a New York judge.

Judge Kimba Wood has handed down an opinion in the LimeWire damages case that challenges the industry's belief it could be owed more than the entire global GDP for one year.

After LimeWire lost the case last year, the trial moved into the damages phase, with hearings starting next May. In an opinion (pdf) published ahead of the damages hearings, Judge Kimba Wood revealed that the record companies, seeking statutory damages against the music-sharing service, are seeking damages predicated on the "number of direct infringers per work" - leading to a damages claim of as much as \$75 trillion dollars (according to Wikipedia, total global GDP is around \$69 trillion).

"The absurdity of this result is one of the factors that has motivated other courts to reject Plaintiffs' 'damages theory', the judge wrote.

http://www.theregister.co.uk/2011/03/24/judge_slaps_music_biz/

- ▶ LimeWire paylaşım ağı davasında plak şirketleri 75 trilyon \$ tazminat istiyor
- ▶ yargıç miktarı "saçma" buluyor (2011)

31 / 62

DRM

- ▶ Digital Rights Management
- ▶ çoğaltma ve dağıtma kurallarını teknoloji yardımıyla uygulama
- ▶ DVD'lerde bölge koruması
- ▶ CD'lerde kopyalama koruması
- ▶ sayısal dosyalarda başka ortama aktarmayı engelleme
- ▶ yeni telif hakkı yasalarında "atlatmayı önleme" (anticircumvention) maddeleriyle destekleniyor

32 / 62

DRM Tartışmaları

- ▶ tüketici hakları açısından
- ▶ tersine mühendislik açısından
- ▶ teknik açıdan, DRM gerçekten işe yarıyor mu?

33 / 62

Örnek: Adobe - Sklyarov

Information Today
Volume 18, Issue 10 — November 2001
Table of Contents Previous Issues Subscribe Now! ITI Home

• Legal Issues •
The Case of Dmitry Sklyarov
This is the first criminal lawsuit under the Digital Millennium Copyright Act
by Stephanie Ardito

Some of us who regularly write about intellectual property issues jokingly refer to publishers as the "copyright police," and contemplate being thrown into "copyright jail" for "violating" fair-use laws. Despite this imagined scenario, I never *really* expected that a civilian would be arrested and criminally prosecuted by the U.S. government.

Leading Up to Action, Arrest
On July 16, 2001, Dmitry Sklyarov, a Russian programmer, was arrested by the FBI as the copyright holder of a software program that circumvents the technology that protects against the unauthorized copying of Adobe Systems' eBook format. Sklyarov's arrest was preceded by several events. On June 22, his company, ElcomSoft (<http://www.elcomsoft.com>), posted a press release announcing the sale of a software program called Advanced eBook Processor (AEBPR), which removes encryption coding from Adobe Acrobat PDF files and Adobe Acrobat eBook Reader software. In part, the press release stated:

Advanced eBook Processor lets users make backup copies of eBooks that are protected with passwords, security plug-ins, various DRM (Digital Rights Management) schemes like EBX and WebBuy, enabling them to be readable with any PDF viewer, without additional plug-ins. In addition, the program makes it easy to decrypt eBooks and load them onto PalmPilots and other small, portable devices. This gives users—especially users who read on airplanes or in hotels—a more convenient option than using larger notebooks with limited battery power to read their eBooks.

<http://www.infotoday.com/it/nov01/ardito.htm>

34 / 62

Örnek: Adobe - Sklyarov

- ▶ Sklyarov, PDF formatındaki kitaplardan şifre korumasını kaldıran bir yazılım geliştiriyor
- ▶ çalıştığı şirket Elcomsoft bu yazılımı satıyor
- ▶ Sklyarov ABD'ye gelişinde tutuklanıyor (2001)
- ▶ Adobe ve ABD Adalet Bakanlığı, Sklyarov ve Elcomsoft'a dava açıyor
- ▶ kamuoyu tepkisi nedeniyle Sklyarov davası geri çekiliyor
- ▶ Elcomsoft davası beraatle sonuçlanıyor (2002)
- ▶ makul kullanım? (yedekleme kopyası)
- ▶ ilk satış?

35 / 62

Örnek: Jon Johansen

CNET News
Reviews News Download CNET TV How To M...

CNET News : Digital media : legacy
January 8, 2003 4:39 PM PST

Norway piracy case brings activists hope

By Lisa M. Bowman
Staff Writer, CNET News

Related Stories
Sklyarov reflects on DMCA travails
December 20, 2002
Copyright jury says "not guilty"
December 17, 2002
Copyright fight comes to an end
July 3, 2002
Teen charged in connection with DVD cracking tool
January 25, 2000

Internet and technology activists are hoping the acquittal of Norwegian programmer Jon Johansen in a digital piracy case signals a change in attitudes about copyright in the digital age.

The acquittal in Oslo, Norway, of 19-year-old Johansen, one of the creators of the DVD-cracking code known as DeCSS, is one of several recent setbacks for intellectual-property holders seeking to exert more control over the digital versions of their products.

"It feels a bit like the tide is turning in these copyright cases," said Cindy Cohn, an attorney with the Electronic Frontier Foundation. "It really feels like there is some sanity creeping in." The EFF and others have been concerned that digital copyright law hampers legitimate research into encryption and other technological matters and stifles consumers' rights.

"The Norwegian judges' ruling protects intellectual freedom by recognizing that once you buy a DVD movie, Hollywood no longer has a lawful right to control the way you can access that film," said Robin Gross, executive director of IP Justice, a new group hoping to promote balanced international intellectual-property laws.

http://news.cnet.com/Norway-piracy-case-brings-activists-hope/2100-1025_3-979769.html
http://news.cnet.com/DVD-Jon-reopens-iTunes-back-door/2100-1027_3-5630703.html

- ▶ Jon Johansen, Linux'da DVD seyredilemek için koruma şifresini kıran bir yazılım geliştiriyor
- ▶ Paramount, Universal, MGM dava açıyor
- ▶ Johansen beraat ediyor (2003)
- ▶ Johansen - Apple: iTunes'dan müzik satın alabilme (2005)

36 / 62

Örnek: Sony müzik CD'leri

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/4456970.stm>
http://www.theregister.co.uk/2005/11/18/sony_copyright_infringement/

- Sony müzik CD'leri kullanıcıya haber vermeden bir kopya koruma yazılımı kuruyor
- Sony özür diliyor, CD'leri geri topluyor (2005)
- kopya koruma yazılımı, açık kaynaklı projelerden çalıntı çıkıyor

37 / 62

Örnek: MPAA

JANUARY 24, 2006 | BY FRED VON LOHMEYER

MPAA: Copying Movies OK for Our Families, Not Yours

The Los Angeles Times reports that the Motion Picture Association of America (MPAA) made unauthorized copies of a new documentary, *This Film Not Yet Rated*, that is critical of the organization.

The copies were apparently made when the film was submitted for an MPAA rating. The film got an NC-17, a somewhat ironic outcome for a film that exposes the unfairness of the MPAA ratings system.

The MPAA made the copies because they "were concerned about the raters and their families," according to Kori Bernards, the MPAA's vice president for corporate communications. The identities of the MPAA ratings board have been a closely guarded secret. At least until *This Film Not Yet Rated* did some amateur detective work to sniff them out. Now that the word is out, the MPAA apparently is afraid for "their families!"

So copying movies is OK when it's done to protect the families of the MPAA ratings board, but not OK when it's done to protect the families of movie fans. After all, the MPAA and its members have said it's "thrift" and "piracy" for you to copy your own DVDs, whether to make a back-up copy to protect your DVDs from being scratched by your toddler, to edit out the annoying, unskippable commercials that open many DVDs, or to skip strong language, nudity, and violence that you think is inappropriate for your family.

<https://www.eff.org/deeplinks/2006/01/mpaa-copying-movies-ok-our-families-not-yours>

- Film Yapımcıları Birliği, "This Film Is Not Yet Rated" filmini izinsiz çoğaltarak çalışanlarına dağıtıyor (2004)

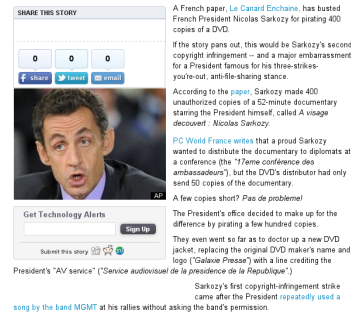
38 / 62

Örnek: Nicolas Sarkozy

Nicolas Sarkozy: French President Accused Of Pirating 400 DVDs

First Posted: 03/10/09 06:12 AM ET Updated: 05/25/11 03:15 PM ET

Read > Inspiring | Funny | Obscure | Scary | Must-Read | Amazing | Innovative | Herdy
Follow > * Nicolas Sarkozy, * Nicolas Sarkozy, * Sarkozy, A Voyage Document: Nicolas Sarkozy, Canard Enchaîné, Nicolas Sarkozy Pirate DVDs, Sarkozy DVD, Sarkozy DVD, Sarkozy Copyright, Sarkozy Pirate DVDs, French News, French: Nicolas Sarkozy Pirate, Technology News

http://www.huffingtonpost.com/2009/10/08/nicolas-sarkozy-french-pr_n_313723.html

- Sarkozy'nin partisi MGMT grubunun bir şarkısını seçim kampanyasında izin almadan kullanıyor (2009)
- Başkanlık Ofisi, Sarkozy ile ilgili bir belgeseli kopya DVD'lere basıyor (2009)

39 / 62

Ürün - Hizmet

- yazılım ürün mü, hizmet mi?
- kitle satışı → ürün
- kişisel satış → hizmet
- kitle satışıysa: ürünün güvenliğini sağlamalı → sıkı sorumluluk
- risk maliyetleri satışlara yayılabilir
- kişisel satışsa: ticari dolaşıma sokmuyor → ihmal
- riski müşterilere yayamaz

40 / 62

Özel Mülkiyet Modeli

- ▶ kaynak kodu: ticari sır
- ▶ derlenmiş kodun çoğaltılması ve dağıtılması: telif hakkı
- ▶ kodun kullanım şekli: lisans anlaşması
- ▶ tüketicinin aldığı şey program değil, programı kullanma **izni**

41 / 62

Son Kullanıcı Anlaşmaları

- ▶ tüketici lisansı kabul etmiyorsa? (önyüklü yazılımlar)
- ▶ etkinleştirme, donanım değişikliği
- ▶ tersine mühendislik: yok ya da yasanın izin verdiği kadar
- ▶ garanti yokluğu
- ▶ dava edilemezlik

42 / 62

Özgür/Açık Yazılım Modeli

- ▶ kendine göre kişiselleştirebilme olanağı
- ▶ daha hızlı güncellenme
- ▶ üreticinin yaşayabileceği sıkıntılardan etkilenmeme

43 / 62

GNU General Public License - GPL

- ▶ kullanım: kısıtlama yok
- ▶ dağıtım: kısıtlama yok (satılması dahil)
- ▶ değiştirme: kısıtlama yok
- ▶ değiştirilenin dağıtılması: kaynak kod verilmeli
- ▶ garanti yok
- ▶ dava edilemez

44 / 62

Diğer Özgür/Açık Lisanslar

- ▶ BSD: değiştirilen kodda istenen lisans uygulanabilir
- ▶ Lesser GPL, Apache, Mozilla, ...
- ▶ dual licensing: MySQL, Qt
- ▶ belgeleme için: GNU Free Documentation License
- ▶ yaratıcı eserler için: Creative Commons

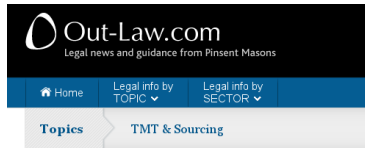
45 / 62

Open Source Initiative (OSI)

- ▶ dağıtım özgürlüğü
- ▶ kaynak kodun açıklığı
- ▶ değişikliklere izin
- ▶ özgün kaynak kodunun bütünlüğü
- ▶ kişi ve gruplara karşı ayrımcılık yapılmaması
- ▶ iş alanlarına karşı ayrımcılık yapılmaması
- ▶ lisansın dağıtımı
- ▶ lisansın ürüne özel olmaması
- ▶ lisansın başka yazılımları kısıtlamaması
- ▶ lisansın teknolojiden bağımsız olması

46 / 62

Örnek: İlk satış

US court says software is owned, not licensed

Software company Autodesk has failed in its bid to prevent the second-hand sale of its software. In a long-running legal battle it has not been able to convince a court that its software is merely licensed and not sold. | 05 Oct 2009

Topics E-commerce and the internet | General contract and boilerplate | Corporate | Software | TMT & Sourcing

Like many software publishers Autodesk claims that it sells only licences to use its software and that those who pay for it do not necessarily have the right to sell it on. It sued Timothy Vernor, who was selling legitimate copies of Autodesk software on eBay, for copyright infringement.

The US District Court for the Western District of Washington has backed Vernor, though, in his claim that he owned the software and had the right to sell it on.

<http://www.out-law.com/page-10421>

- ▶ ABD'de bir mahkeme, yazılımın lisanslanmadığına, satın alındığına karar veriyor (2009)

47 / 62

Örnek: Dava edilemezlik

High Court rules software liability clause not 'reasonable' Supplier should have given more appropriate demo

By **OUT-LAW.COM** - [Get more from this author](#)

Posted in **Enterprise**, 12th May 2010 07:02 GMT

WIN - A free one year, 25 user licence of Microsoft Office 365!

A software company's stipulation that customers could not take action against it for the poor performance of its software was unfair and could not be enforced, the High Court [has said](#).

The software company should have alerted its customer to problems with the product when demonstrating it and chosen more demonstrations for it that more closely matched the customer's own business requirements, the Court said.

- ▶ İngiltere'de Yüksek Mahkeme, yazılımın kötü performans nedeniyle dava edilememesini kabul etmiyor (2010)

http://www.channelregister.co.uk/2010/05/12/red_sky_liability_ruling/

48 / 62

Patentler

- ▶ patent koruması **buluşlar** içindir
- ▶ *yeni*: tekniğin bilinen durumunun aşılması
- ▶ *yararlı*: sanayiye uygulanabilirlik
- ▶ *bariz değil*
- ▶ başkası bağımsız olarak bulsa da kullanamaz
- ▶ çiğnenmesinden müşterilere de dava açılabilir

49 / 62

Patent Korumasının Kapsamı

- ▶ üretme
- ▶ kullanma
- ▶ satma
- ▶ başkalarına bu izinleri verme (lisanslama)
- ▶ **yasal tekel**
- ▶ koruma süresi: 20 yıl civarı
- ▶ koruma bölgesi

50 / 62

Patent Zorlukları

- ▶ patent ofisine tescil ettirilmeli
- ▶ alınması çok masraflı
- ▶ patent başvurularının değerlendirilmesi zor
- ▶ önceki başvurulara bakılıyor
- ▶ çalışılan alanda ne patentler olduğunu bulmak zor
- ▶ patent ofisinin patenti vermiş olması, mahkemenin mutlaka kabul edeceği anlamına gelmiyor

51 / 62

Yazılım Patentleri

- ▶ ABD'de 1981'e kadar yazılım patenti başvuruları reddediliyor
- ▶ bir davada kabul edilmesinden sonra yazılımlara patent verilmeye başlanıyor
- ▶ yazılımlara patent verilip verilmeyeceği çoğu ülkede tartışılıyor
- ▶ "yazılım matematiktir"

52 / 62

Örnek: Benson

- ▶ Benson, BCD sayıları ikili sayılara çeviren algoritma için patent başvurusunda bulunuyor
- ▶ patent ofisi reddediyor, Benson dava açıyor
- ▶ mahkeme, bu algoritmanın patentlenemeyeceğine karar veriyor (1972)

53 / 62

Patent Sorunları

- ▶ ölçütleri sağlamadığı halde verilen patentler
- ▶ patentin rakipleri engellemeye amacıyla kullanılması
- ▶ karşılıklı olarak birbirlerini engellemeleri teknolojiyi tıkayabilir: *patent havuzları*
- ▶ kritik patentler için “adil, makul ve ayrımsız” lisanslama (Fair, Reasonable and Non-Discriminatory - FRAND)
- ▶ yalnızca dava açma amacıyla patent alınması (patent trolling)
- ▶ patentin yaygınlaşana kadar gizli tutulması ya da uygulanmayıp sonradan uygulanması

54 / 62

Patent Sorunları

- ▶ patentler karşılıklı silah haline gelmiş durumda
- ▶ pek çok firma savunma amaçlı patent alıyor
- ▶ sistem yaratıcılığı destekleme amacından uzaklaştı
- ▶ tam tersine, yeni başlayan ve küçük şirketlerin aleyhine işliyor

55 / 62

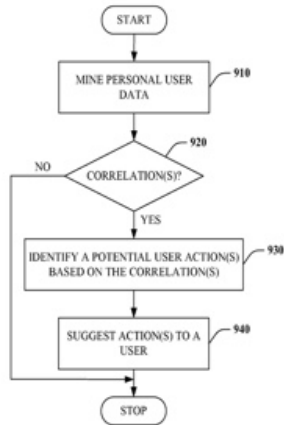
Örnek: Amazon - Tek tıkla alışveriş

- ▶ Amazon tek tıkla alışveriş için patent alıyor (1999)
- ▶ Barnes and Noble'a dava açıyor
- ▶ patent ofisi tekrar incelemeye alıyor, bazı yönlerini reddediyor (2007)
- ▶ değiştirilmiş patent başvurusunu kabul ediyor (2010)
- ▶ Bilski davası: Temyiz Mahkemesi iş yöntemi patentlerini zorlaştıran bir karar veriyor (2008)

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1725009

56 / 62

Örnek: Microsoft - Kişisel veri madenciliği

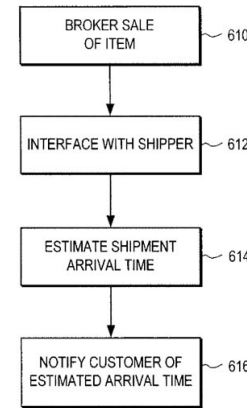

- ▶ Microsoft: kişisel veri madenciliği (2010)
- ▶ Microsoft AOL'den 800 patent satın alıyor (2012)

http://techflash.com/seattle/2010/02/gates_ozzie_other_microsoft_execs_patent_personal_data_mining.html
http://www.theregister.co.uk/2012/04/09/aol_microsoft_patent_deal/

57 / 62

Örnek: Google - Gönderi süresi tahmini

- ▶ Google: gönderi ne sürede gelecek? (2011)

http://www.theregister.co.uk/2011/08/12/google_customer_notification_patent/

58 / 62

Örnek: Apple - Samsung - Google

PCWorld » Blogs » Today @ PCWorld

Recommend 0 Comments Print

TODAY @ PCWORLD

Apple to Samsung: Don't Make Thin or Rectangular Tablets or Smartphones

By Melanie Pinola, PCWorld Dec 5, 2011 8:50 AM

Apple proffers design advice on how Samsung could avoid stepping on Apple's design patent toes, in a legal brief filed as part of its ongoing patent infringement lawsuit against its competitor.

Some of the alternative design options Apple has suggested for Samsung seem so farcical you'd think you were reading *The Onion*: Don't make tablets or smartphones with overall rectangular shapes or rounded corners, make tablets with front surfaces that aren't completely flat, try cluttering the appearance of the devices, and more.

When Apple sued Samsung in April, the company claimed Samsung had "slavishly" copied the distinctive designs of the iPhone and iPad, thereby violating Apple intellectual property rights. In its rebuttal, Samsung argues that there are only so many ways you could design devices like the Galaxy S and Galaxy Tab.

Apple obviously doesn't think so. To defend its claim that Samsung had other design options, Apple had to provide examples of design alternatives.

https://www.pcworld.com/article/245493/apple_to_samsung_dont_make_thin_or_rectangular_tablets_or_smartphones.html
http://www.theregister.co.uk/2012/02/24/apple_patent_motorola/
<http://www.bloomberg.com/news/2011-09-07/htc-sues-apple-alleging-infringement-of-four-u-s-patents.html>

- ▶ Apple, bir Samsung tabletin Almanya'da satışını engelliyor (2011)
- ▶ Motorola patenti, Almanya'da Apple kullanıcılarının "push email" kullanmasını engelliyor (2012)
- ▶ HTC, Google'ın verdiği patentlerle Apple'a dava açıyor (2011)

59 / 62

Örnek: Microsoft - Eolas

Microsoft settles eight year patent case with Eolas

Undisclosed payment over rights violation claim

By OUT-LAW.COM · Get more from this author

Posted in Software, 31st August 2007 15:56 GMT

WIN - A free one year, 25 user licence of Microsoft Office 365!

Microsoft has settled a long-running patent infringement suit with Eolas and the University of California in a case which has been running since 1999. Microsoft will make an undisclosed payment to Eolas.

Eolas had claimed that Microsoft's internet browser Internet Explorer violated a patent held by it. The dispute centred on the embedding of items within a web page. Microsoft has since changed that element of its browser.

Eolas won \$521m in 2003 but Microsoft appealed and won the right to a retrial. It said that it expected the damages to be changed.

http://www.theregister.co.uk/2007/08/31/microsoft_eolas_settlement/
<http://www.wired.com/threatlevel/2012/02/interactive-web-patent/>

- ▶ Eolas patenti: tarayıcı içinden uygulama çalıştırma
- ▶ Microsoft'a dava açıyor (1999)
- ▶ mahkeme dışı anlaşma (2007)
- ▶ Eolas daha sonra Apple ve Google'a dava açıyor (2010)
- ▶ davayı kaybediyor (2012)

60 / 62

Örnek: Compuserve - GIF resim formatı

- ▶ Compuserve patenti: GIF'de kullanılan sıkıştırma algoritması
- ▶ patent korumasını yıllarca uygulamıyor
- ▶ GIF kullanımı yaygınlaşınca Compuserve bazı web sitelerine dava açacağını duyuruyor (1994)
- ▶ alternatif olarak geliştirilen PNG resim formatı GIF'in yerini alıyor

Kaynaklar

Okunacak: Tavani

- ▶ Chapter 8: **Intellectual Property Disputes in Cyberspace**